

Algorytm ewolucyjny dla problemu n-queens

dr inż. Joanna Kołodziejczyk

1 Zadanie

Celem zadania jest wykonanie implementacji algorytmu ewolucyjnego do znalezienia rozwiązania dla n-hetmanów.

2 Algorytm ewolucyjny pseudokod

```
 $P \leftarrow P_0$   
 $evaluate(P)$   
 $gen \leftarrow 0$   
 $best \leftarrow min(evaluate(P))$   
while  $\{gen < gen_{max} \wedge evaluate(P(best)) > ff_{max}\}$  do  
   $P_n \leftarrow selection(P)$   
   $crossover(P_n)$   
   $mutation(P_n)$   
   $evaluate(P_n)$   
   $best \leftarrow min(evaluate(P_n))$   
   $P \leftarrow P_n$   
   $gen \leftarrow gen + 1$   
end while  
return  $P(best), evaluate(P(best))$ 
```

3 Opis algorytmu

- Każdy osobnik reprezentuje tablicę z n-hetmanami. Osobnik jest wektorem o długości n . Interpretacja osobnika jest następująca: indeks w wektorze, to współrzędna x a wartość w wektorze to współrzędna y . Wartości w wektorze nie mogą się powtarzać (dzięki temu zapewnia się separację wierszy i kolumn). np. dla $n = 6$ $osobnik = [6, 5, 2, 1, 3, 4]$ to ustawienie hetmanów w pozycjach $\{(1, 6); (2, 5); (3, 2); (4, 1); (5, 3); (6, 4)\}$ (zakładając, że wektor jest indeksowany od 1).
- P populacja (zbiór potencjalnych ustawień hetmanów na szachownicy) - tablica o zadanej liczności pop osobników. Przykład populacji dla $pop = 5$ i $n = 6$ przedstawia tabela 1.

Osobnik	kod osobnika
1	[6, 5, 2, 1, 3, 4]
2	[2, 1, 4, 5, 3, 6]
3	[6, 1, 3, 5, 2, 4]
4	[5, 2, 1, 3, 6, 4]
5	[5, 2, 4, 6, 1, 3]

Tablica 1: Populacja P o rozmiarze $pop = 5$ dla $n = 6$

- P_0 to początkowa populacja, która jest tablicą o wielkości pop z n -hetmanami, których pszycje są losowe - (losowanie wykonać poprzez losowanie permutacji z n).
- $evaluate(P)$ oblicza funkcję przystosowania dla problemu n -hetmanów, która zwraca liczbę ataków. Wykonaj dla każdego osobnika w populacji, by dowiedzieć się jak skutecznym jest rozwiązaniem.
- $best$ - indeks najlepszego osobnika w populacji P .
- P_n jest nową populacją po selekcji
- $selection(P)$ selekcja turniejowa:


```

while  $i < pop$  do
   $i_1 \leftarrow random(pop)$ 
   $i_2 \leftarrow random(pop)$ 
  if  $i_1 \neq i_2$  then
    if  $evaluate(P(i_1)) \leq evaluate(P(i_2))$  then
       $P_n(i) \leftarrow P(i_1)$ 
    else
       $P_n(i) \leftarrow P(i_2)$ 
    end if
   $i \leftarrow i + 1$ 
end if
end while

```
- ff_{max} jest wartością oczekiwaną funkcji przystosowania/użyteczności dla rozwiązania. Dla problemu n -hetmanów jest to najmniejsza liczba ataków, tj. 0.
- gen_{max} - maksymalna liczba kroków algorytmu ewolucyjnego (generacja) 1000.
- funkcja $crossover(P_n)$ zmienia osobniki wymieniając informacje zawarte w dwóch losowo wybranych osobnikach.

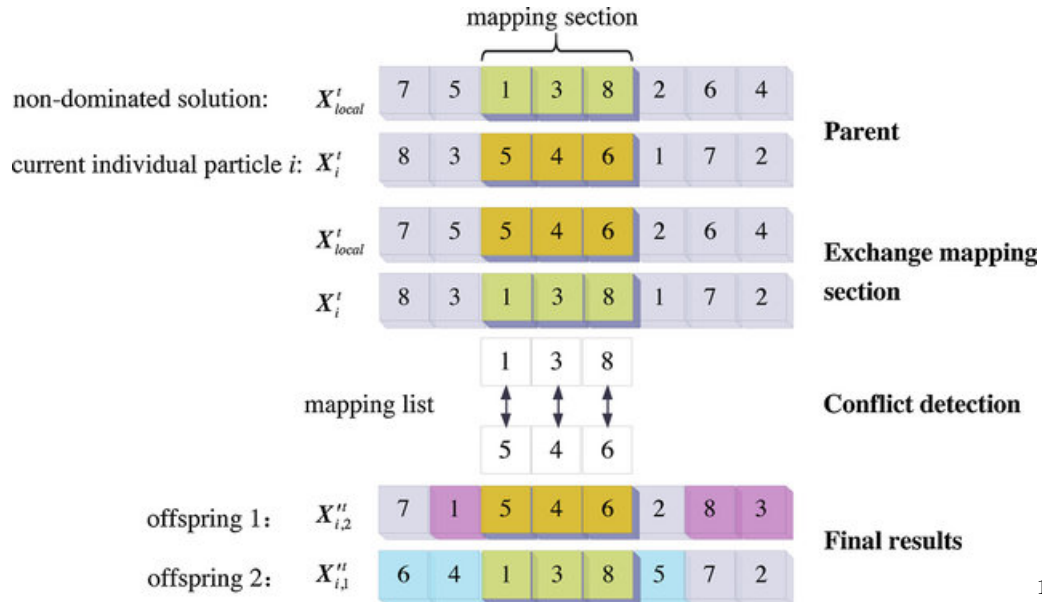
```

while  $i < pop - 2$  do
  if  $random() \leq p_c$  then
     $cross(P(i), P(i+1))$ 
   $i \leftarrow i + 2$ 
end if
end while

```

p_c - prawdopodobieństwo krzyżowania — parametr kontrolujący liczbę krzyżowań.
 $random()$ - zwraca wartości rzeczywiste od 0 do 1.

Funkcja *cross* realizuje krzyżowanie metodą PMX (partially mapped crossover) przedstawiony na schemacie. „Mapping section” jest losowane dla każdej pary, czyli może mieć inny rozmiar i położenie.

- funkcja $mutation(P_n)$ zmienia losowo osobniki wg schematu.

```

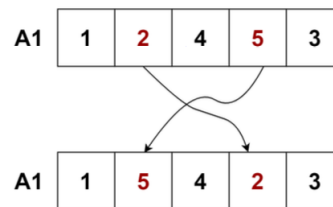
while  $i < pop$  do
  if  $random() \leq p_m$  then
    mutate( $P(i)$ )
   $i \leftarrow i + 1$ 
end if
end while

```

p_m - prawdopodobieństwo mutacji — parametr kontrolujący liczbę mutacji.

$random()$ - zwraca wartości rzeczywiste od 0 do 1.

Funkcja *mutate* ma wymieniać dwóch losowo wybranych hetmanów.

¹Author: Chao Guan, „Multi-objective particle swarm optimization for multi-workshop facility layout problem”

3.1 Wykonanie

Przed rozpoczęciem działania algorytmu trzeba ustalić niektóre parametry:

- n - rozmiar szachownicy i liczba hetmanów
- pop - liczba osobników w populacji: np. 10 lub 100
- gen_{max} - maksymalna liczba generacji np. 1000 lub 10000
- p_c - dyskryminator krzyżowania np. 0.7 lub 0.9
- p_m - dyskryminator mutacji np. 0.2 lub 0.5

Rozwiązaniem ma być najlepszy osobnik - pokazujący ustawienia hetmanów na szachownicy oraz liczba bít. Należy wykonać wykres zmienności wartości funkcji przystosowania najlepszego osobnika w generacjach oraz średniej wartości funkcji przystosowania z danej populacji też w generacjach (oś X - generacje, oś Y - wartość funkcji przystosowania).

4 Przekazanie zadań

Kod z rozwiązaniem proszę podpiąć w Teams. Proszę w **nazwach plików źródłowych zawierać swoje nazwisko** celem łatwiejszej identyfikacji.